

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 40A

(Prot.Nr.41 5.§)

2014.gada 14.augustā

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta Nr.971/14/03.01./2

Par AS „POLIKLĪNIKA” un AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA” apvienošanās ziņojumu

Konkurences padome (turpmāk – KP) 14.05.2014. ir saņēmusi pilno ziņojumu par AS „POLIKLĪNIKA” un AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA” apvienošanu, AS „POLIKLĪNIKA” iegūstot izšķirošu ietekmi pār AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA” (turpmāk – Ziņojums).

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu informāciju, tika konstatēts, ka Ziņojums atbilst Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.800 „*Kārtība kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu*” prasībām. Par pilnīga ziņojuma saņemšanas dienu Konkurences likuma (turpmāk – KL) 16.panta pirmās daļas izpratnē uzskatāms 14.05.2014.

Izvērtējot Ziņojumā un KP rīcībā esošo un papildus iegūto informāciju, KP

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

[1] AS „POLIKLĪNIKA”, reģ.nr.40103762359, juridiskā adrese – Skolas iela 10, Lielvārde, Lielvārdes novads. Darbības veidi ir holdingkompāniju darbība, sava nekustamā īpašuma pirkšana un pārdošana, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana.

[2] AS „Repharm” ir 100% dalībniece AS „POLIKLĪNIKA”, kā arī AS „SENTOR FARM APTIEKAS”, SIA „VESELĪBAS APRŪPES CENTRS VALEO”, SIA „KLĪNIKA EGV” un AS „RECIPE PLUS”. AS „RECIPE PLUS” ir 100% kapitāla daļu turētāja SIA „Stomaks”. Tādējādi šie uzņēmumi atbilstoši KL 1.pantam ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku.

[3] AS „Veselības centru apvienība” balsstiesīgais pamatkapitāls 90,91% apmērā pieder (*). Darbības veidi ir slimnīcu darbība, vispārējā ārstu prakse, specializētā ārstu prakse, zobārstu prakse, pārējās darbības veselības aizsardzības jomā.

2. Apvienošanās veids

[4] Saskaņā ar KL 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto tirgus dalībnieku apvienošanās ir „*tāds stāvoklis, kad [...] viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūstot daļu vai visus cita tirgus dalībnieka aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem*”.

[5] AS „POLIKLĪNIKA” pēc KP atļaujas saņemšanas plāno piedalīties AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA” no jauna izlaisto akciju emisijas apmaksā, iegūstot kontroli pār (*) AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA” kapitāldaļu. Tādējādi AS „POLIKLĪNIKA” iegūs izšķirošu ietekmi pār AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA”.

3. Konkrētais tirgus

3.1. Tirgi, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki

[6] AS „POLIKLĪNIKA” saistītie uzņēmumi pamatā darbojas zāļu izplatīšanas jomā. Par AS „SENTOR FARM APTIEKAS” pamatdarbības veidu ir uzskatāma farmaceitisko izstrādājumu, medicīnas un ortopēdisko preču mazumtirdzniecība, bet AS „RECIPE PLUS” galvenie darbības veidi ir farmaceitisko izstrādājumu vairumtirdzniecība un farmaceitisko izstrādājumu, medicīnisko un ortopēdisko preču vairumtirdzniecība.

[7] Gan AS „POLIKLĪNIKA” saistītais uzņēmums SIA „VESELĪBAS APRŪPES CENTRS VALEO” un SIA „KLĪNIKA EGV”, gan AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA” sastāvā esošie veselības centri sniedz veselības aprūpes pakalpojumus. Abi tirgus dalībnieki sniedz ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus, kurus var sadalīt primārās un sekundārās veselības aprūpes pakalpojumos.

3.2. Konkrētās preces tirgus, kuru ietekmē apvienošanās

[8] Saskaņā ar Ziņojumā sniegto un KP rīcībā esošo informāciju konkrētie tirgi, kuri var tikt ietekmēti apvienošanās rezultātā, ir primārās un sekundārās veselības aprūpes tirgi, kuros darbojas abi tirgus dalībnieki: AS „POLIKLĪNIKA” saistītie uzņēmumi SIA „VESELĪBAS APRŪPES CENTRS VALEO” un SIA „KLĪNIKA EGV” un AS „Veselības centru apvienība”. Kā arī zāļu vairumtirdzniecības tirgus, kurā darbojas AS „POLIKLĪNIKA” saistītais uzņēmums AS „RECIPE PLUS” un kurš ir uzskatāms par vertikāli saistītu ar primārās un sekundārās aprūpes tirgu. Mijiedarbība starp AS „RECIPE PLUS” un AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA” notiek zāļu vairumtirdzniecības jomā.

[9] Zāļu vairumtirdzniecības tirgus parasti tiek noteikts kā Latvijas teritorija.¹ KP nesaskata pamatu šajā lietā piemērot atšķirīgu pieeju un citādi definēt konkrēto tirgu. Attiecībā uz primāro un sekundāro veselības aprūpes tirgiem KP norāda, ka konkrētās apvienošanās ietvaros ģeogrāfiskā tirgus noteikšanai šaurāk nekā pilsētas robežās nav būtiskas nozīmes, jo secinājumi, kas izdarīti apvienošanās izvērtējumā, nebūtu krasi atšķirīgi. Tāpēc konkrētā ģeogrāfiskā tirgus definīcija citos gadījumos vērtējot tirgu var tikt noteikta arī atšķirīga.

[10] Ievērojot minēto, apvienošanās ietekme uz konkurenci vērtējama trīs konkrētajos tirgos: 1) zāļu vairumtirdzniecības tirgū Latvijas teritorijā, 2) primārās un 3) sekundārās veselības aprūpes tirgos, ģeogrāfiskos tirgus pēdējos divos definējot atbilstoši pilsētām, kuros pārklājas abu apvienošanās dalībnieku darbība (saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju šīs pilsētas ir Rīga, Daugavpils un Liepāja).

4. Apvienošanās ietekmes uz konkurenci izvērtējums

[11] Izvērtējot apvienošanās ietekmi uz konkurenci zāļu vairumtirdzniecības tirgū un to, ka zāļu vairumtirdzniecības tirgū darbojas tikai viens no apvienošanās dalībniekiem, secināms, ka ietekme zāļu vairumtirdzniecības tirgū būs nebūtiska, jo zāļu piegādes uz veselības aprūpes centriem tiek veiktas nelielos apmēros, proti, vertikālā integrācija starp diviem konkrētajiem tirgiem ir nebūtiska.

¹ KP 23.01.2009. lēmums Nr. 3 „Par tirgus dalībnieku apvienošanu. Par AS „Sentor Farm aptiekas” un AS „Recipe Plus” apvienošanu

[12] Izvērtējot apvienošanās ietekmi uz konkurenci primārās un sekundārās veselības aprūpes tirgos Rīgā, Daugavpilī un Liepājā, KP ņēma vērā, cik plaši ir pārstāvēti konkurējošie tirgus dalībnieki šajos tirgos. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un publiski pieejamo informāciju minētajās pilsētās darbojas liels konkurējošo uzņēmumu skaits, tajā skaitā vairākas reģionālās slimnīcas.

[13] Apvienošanās lietā nepastāv bažas par koncentrācijas palielināšanos, jo Rīgas rajonā primārās un sekundārās veselības aprūpes pakalpojumus nodrošina vismaz desmit pakalpojumu sniedzēji, no kuriem patērētājs var izvēlēties sev piemērotāko. Pašlaik AS „POLIKLĪNIKA” pieder medicīnas centri tikai Rīgā, savukārt Liepājā un Daugavpilī tiktu iegūta izšķiroša ietekme vienā medicīnas centrā katrā pilsētā.

[14] Izvērtējot tirgus dalībnieku sastāvu Rīgā, Daugavpilī un Liepājā, konstatējams, ka AS „POLIKLĪNIKA” un AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA” apvienotajam uzņēmumam būtu tādi ievērojami konkurenti kā reģionālās slimnīcas un medicīnas centri, kas pieder citiem tirgus dalībniekiem, piemēram, P.Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca, Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, SIA „Veselības centrs 4”, Daugavpils reģionālā slimnīca, Liepājas reģionālā slimnīca, Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca u.c., kas izdara konkurences spiedienu uz apvienošanās dalībniekiem.

[15] Apvienošanās papildu izpētes gaitā iegūta arī informācija no tirgus dalībniekiem (lielākajiem apvienošanās dalībnieku piegādātājiem, privātajiem medicīnas centriem, reģionālajām slimnīcām un valsts iestādēm, tajā skaitā Latvijas Ārstu biedrības un Nacionālā veselības dienesta).

[16] Sniegtajos viedokļos kā būtiskākie iespējamie apvienošanās riski norādīti:

- 1) vertikālās integrācijas paplašināšanās;
- 2) apvienošanās varētu mazināt ārstniecības personu neatkarību profesionālu lēmumu pieņemšanā.

[17] Izvērtējot saņemtos viedokļus, KP norāda turpmāk minēto. Attiecībā uz vertikālās integrācijas paplašināšanos, jebkura vertikālā integrācija palielina uzņēmumu konkurētspēju attiecībā pret citiem tirgus dalībniekiem un rada mazāku kaitējumu nekā horizontālā apvienošanās. Kaut arī apvienošanās var izslēgt konkurentus, liedzot citiem zāļu vairumtirgotājiem piekļuvi atsevišķiem tirgus dalībniekiem lejupējā tirgū, tomēr jānorāda, ka konkrētās apvienošanās ietvaros izslēgšanas ietekme uz konkurenci ir nebūtiska. Konkrētās apvienošanās ietvaros nav konstatējama tāda vertikāla integrācija, kas ļautu apvienošanās dalībniekiem būtiski mazināt citu tirgus dalībnieku konkurētspēju konkrētajos tirgos, ņemot vērā lejupejošā tirgus dalībnieka nebūtisko ietekmi konkrētajā tirgū. Šīs apvienošanās ietvaros vertikālā integrācija starp lejupējo tirgus dalībnieku (medicīnas centri) un augšupējā tirgus (zāļu piegādes) dalībnieku nevar radīt izslēgšanas efektu citiem zāļu piegādes tirgus dalībniekiem, tādējādi vertikālā integrācija nav kaitīga konkurencei.

[18] Attiecībā uz to, ka apvienošanās varētu mazināt ārstniecības personu neatkarību profesionālu lēmumu pieņemšanā, KP norāda, ka ir būtiski, lai ārstniecības personas savā profesionālajā darbībā ievērotu normatīvajos aktos noteiktās prasības par neatkarību lēmumu pieņemšanā, tomēr šīs darbības un to ievērošanas uzraudzība paredzēta citos normatīvajos aktos, kuru vērtēšana nav KP kompetencē.

[19] Veicot apvienošanās izvērtēšanu, netika konstatēti fakti, kas liecinātu par būtiskām negatīvām sekām, apvienojoties AS „POLIKLĪNIKA” un AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBA”.

[20] Saskaņā ar KL 16.panta trešo un ceturto daļu – ja apvienošanās rezultātā nerodas un nenostiprinās dominējošs stāvoklis un nevar tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū, KP pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanos.

Ņemot vērā iepriekš lēmumā konstatētos apstākļus, KP secina, ka apvienošanās rezultātā būtiski nesamazināsies konkurence, kā arī neizveidosies vai nenostiprināsies dominējošais stāvoklis lietā definētajos konkrētajos tirgos.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu, otrās daļas 1.punktu, 16.panta otro un ceturto daļu, Konkurences padome

n o l ē m a:

atļaut apvienošanos, AS „POLIKLĪNIKA” iegūstot izšķirošu ietekmi pār AS „VESELĪBAS CENTRU APVIENĪBU”.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

S.Ābrama